

การพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33

DEVELOPING A MENTORING SYSTEM IN SCHOOL UNDER THE SECONDARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 33

15

ณัฐพงษ์ ตัญญา*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรินทร์ นามวรรณ**

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ ของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา 3) พัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 365 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.62-0.98และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.11-0.97 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบและตัวชี้วัดของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษาของผู้บริหารและครูผู้สอน มีระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงทั้ง 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษามี 4 ด้าน มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบ, การนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

ABSTRACT

The research aims to 1) study the composition of the supervisory system as mentors in schools. 2) study the current The desirable The supervision of a mentor in schools 3) Development Supervision and mentoring in schools. The samples include school administrators and 365 teachers who were selected by random stratified. The tool used is the current status quo. There is a discriminative power. 0.62-0.98 and the reliability of 0.98 and the desirable condition of supervision in the institution under the jurisdiction of the Office of the Secondary Education Region 33, the discriminative power ranged from 0.11-0.97 and the reliability was 0.98, and interviews. Data analysis The statistics used for data analysis were percentage, average, and standard deviation. The results showed that 1) the elements and indicators of the system for supervision and mentoring in schools. Overall, in the second), the current state of the system for supervision of a mentor in the school administrators and teachers. With a mentor to oversee the entire fourth overall in the medium. The desirable system for supervision and mentoring in schools. Overall in the third) system for supervision and mentoring in schools with four sides are reasonable and there is possibilities at the very highest level.

Keyword: Developing a mentoring system in school

* นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

** คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทนำ

การนิเทศภายในโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายที่จะสนับสนุนระบบบริหารการศึกษาในการที่ต้องการให้ครูอาจารย์ได้ปรับปรุงพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการที่จะทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของแผนการศึกษาชาติจึงขึ้นอยู่กับการพัฒนาครูให้มีประสิทธิภาพโดยการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในดังกล่าว ที่ได้มีสอนที่เน้นมีการนิเทศ (ชาร์ มณีศรี, 2542) ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาอันก่อให้เกิดความสามัคคีในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงทางและทางอ้อม (สัจ จุฑารัตน, 2530) ได้เน้นถึงสำคัญของการนิเทศภายในไว้ดังนี้คือศึกษานิเทศก์ที่อยู่ภายนอกจะสนองความต้องการของโรงเรียนแต่ละแห่งที่มีความต่างกันนั้นเป็นเรื่องที่ยากที่ศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกจะสามารถสนองความต้องการของโรงเรียนได้และในสภาพปัจจุบันบุคลากรในโรงเรียนต่างก็มีความรู้ความสามารถบางคนก็มีความชำนาญเฉพาะสาขาจึงควรใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้เกิดประโยชน์มากที่สุดและเพื่อให้สอดคล้องกับปรัชญาการนิเทศสมัยใหม่ที่ว่าการศึกษาเกิดขึ้นได้ด้วยความร่วมมือและช่วยเหลือซึ่งกันและกันการนิเทศในสถานศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถแตกต่างกันความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการการเปลี่ยนแปลงของสังคมและท้องถิ่นส่งผลถึงความต้องการของนักเรียนและชุมชน

การนิเทศแบบพี่เลี้ยง มีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนในโรงเรียนต้องมีการให้ความช่วยเหลือครูในลักษณะพี่เลี้ยง โดยให้ผู้ที่ได้รับการยอมรับหรือผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาให้คำปรึกษาสามารถช่วยแนะนำและร่วมช่วยแก้ปัญหาได้ทันทั่วทั้งตลอดเวลาซึ่งอาจดำเนินการโดยผู้บริหารหรือทีมงานตามความเหมาะสมของแต่ละโรงเรียนดังนั้นการนิเทศแบบพี่เลี้ยงจึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในการช่วยเหลือให้คำปรึกษาและพัฒนาการนิเทศการดำเนินงานจึงต้องอาศัยการบริหารอย่างเป็นระบบเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษาของชาติโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ มีทักษะมีเจตคติและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาโดยเฉพาะด้านการบริหารและการใช้หลักสูตรเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมีคุณภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด (วัชร เล่าเรียนดี, 2548)

โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีจำนวนทั้ง 85 โรงเรียน หากแบ่งตามจำนวนนักเรียนจะสามารถแบ่งโรงเรียนออกเป็น 4 ขนาด ได้แก่ 1) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ 2) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ 3) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางและ 4) โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ซึ่งเป็นหน่วยงานการศึกษาที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพและประสิทธิภาพผู้บริหารสถานศึกษาพร้อมด้วยผู้สอนในโรงเรียน จะต้องเป็นบุคคลที่สามารถพัฒนางานวิชาการในโรงเรียนโดยอาศัยหลักการของการนิเทศ แต่ในบริบทที่เป็นปัจจุบันพบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีการจัดการนิเทศภายในโรงเรียนยังไม่ชัดเจน โดยส่วนใหญ่มักเป็นการสนทนาหรือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแง่ของการพัฒนางานด้านอื่น ๆ เป็นส่วนใหญ่ หากบุคลากรในโรงเรียนได้มีโอกาสร่วมวางแผนและจัดการนิเทศจากผู้มีประสบการณ์ในโรงเรียนนั้นอาจเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนางานให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ดังนั้นการนิเทศแบบพี่เลี้ยงเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถพัฒนาการเรียนการสอนสำหรับสถานศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552)

จากความสำคัญดังกล่าว เพื่อให้โรงเรียนมีแนวทางการนิเทศแบบพี่เลี้ยง ที่คอยให้การ กำกับติดตาม และแนะนำ อันจะส่งผลให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545) และตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ผู้ศึกษาวิจัยจึงมีความต้องการที่จะแก้ปัญหาเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษา จึงได้พัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 33

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33
3. เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาระบบการนิเทศแบบพีเลี่ยนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าความรู้ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของระบบการนิเทศแบบพีเลี่ยนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ดังนี้

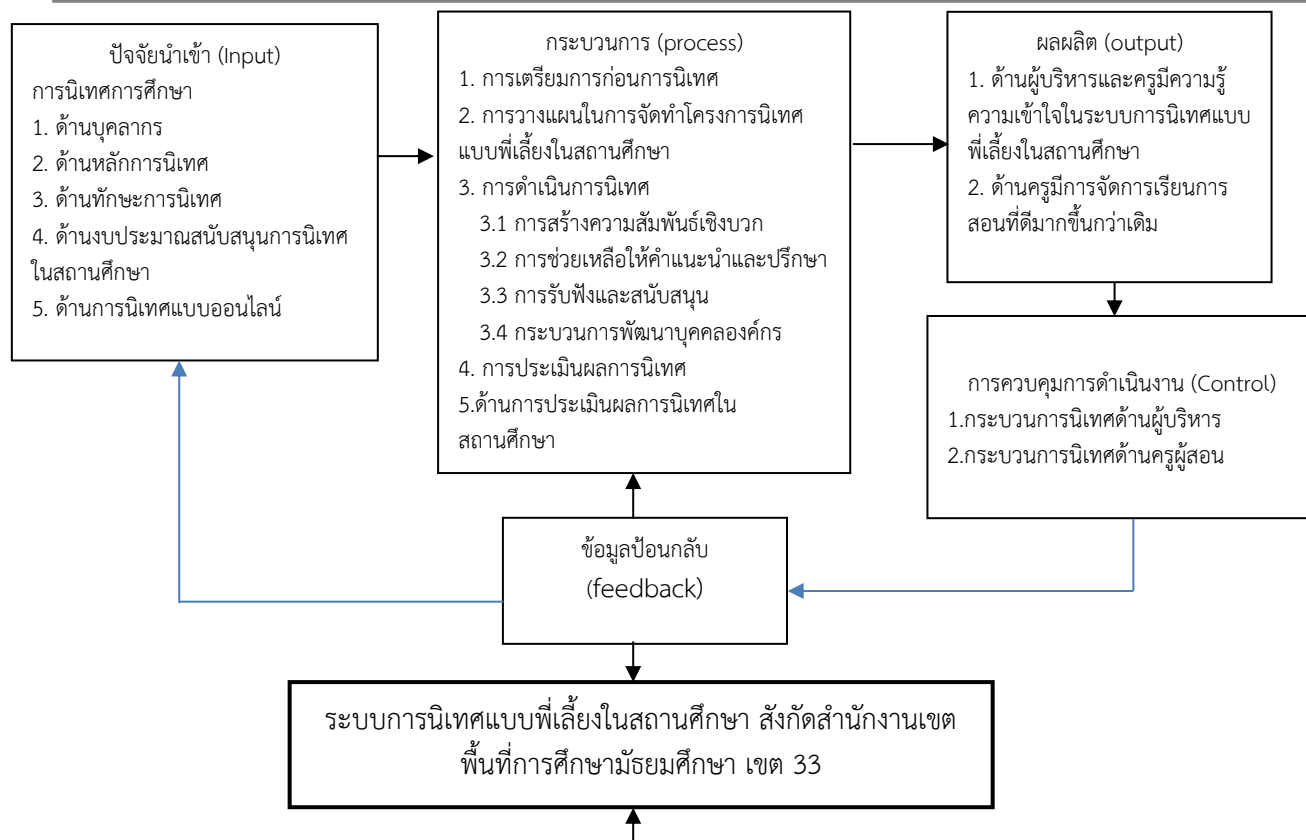
1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของระบบ ตามแนวคิดของ ไพฑูรย์ ศรีฟ้า (2544, หน้า 10-11) จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 86-87) สัจ จุฑานันท์ (2540, หน้า 23) โกวิทย์ เทศบุตร (2545, หน้า 4), วิโรจน์ สารัตนะ (2542, หน้า 24 - 25) มีองค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย 1) Input คือ ทรัพยากร หรือข้อมูลนำเข้า 2) Process คือ การปฏิสัมพันธ์ขององค์ประกอบที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผลลัพธ์ 3) Control คือ การควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ 4) Output คือ ผลลัพธ์ของการดำเนินการ 5) Feedback คือ ข้อมูล ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงแก้ไขให้การทำงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาระบบ ตามแนวคิดของ ชัยยง พรหมวงศ์ (2540, หน้า 41) อิศระ เสี่ยงเพราะดี (2541, หน้า 295) สมชาย หิรัญกิตติ. (2542, หน้า 37) ไพเรศ เสขัง (2548, หน้า 34) อุทัย บุญประเสริฐ (2529, หน้า 36) มีกระบวนการพัฒนาระบบแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นและหลังจากมีการร้องขอหรือมีความต้องการเปลี่ยนแปลง ให้ระบบมีความเหมาะสมหรือดีกว่าที่เป็นอยู่ เมื่อนำผลมาวิเคราะห์ระบบให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนแล้วจะต้องมีการศึกษาถึงความเป็นไปได้ก่อนที่จะมีการพัฒนาและการออกแบบใหม่ 2) ออกแบบระบบ (System Design) เป็นขั้นตอนของการออกแบบลักษณะและคุณสมบัติของโปรแกรมอาจรวมถึงคุณสมบัติของระบบที่สัมพันธ์กันให้เหมาะสมต่อการใช้งาน 3) การพัฒนาระบบ (System Development) เป็นขั้นสุดท้ายของวงจร ซึ่งขั้นนี้จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงระบบให้เป็นระบบต้นแบบที่มีความ เพื่อให้เหมาะสมแก่ผู้ใช้

3. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา ตามแนวคิดของวัชร เล่าเรียนดี (2550, หน้า 5) ชารี มณีศรี (2538, หน้า 14 - 15) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, หน้า 15) สัจ จุฑานันท์ (2530, หน้า 86 - 87) และไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2542, หน้า 2) มีองค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านหลักการนิเทศ 3) ด้านทักษะการนิเทศ 4) ด้านวิธีการดำเนินการนิเทศ 5) ด้านเครื่องมือในการนิเทศ 6) ด้านการประเมินผลการนิเทศ

4. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการนิเทศแบบพีเลี่ยน ตามแนวคิดของ Marlene and Mchenry (2002, หน้า 2-5) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552, หน้า 102) ยง ภู่วรรณ (2542, หน้า 29) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้านคือ 1) การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก 2) การช่วยเหลือให้คำแนะนำและปรึกษา 3) การรับฟังและสนับสนุน และ 4) กระบวนการพัฒนาบุคคลองค์กร

5. แนวคิดเกี่ยวกับพีเลี่ยน Mentor ตามแนวคิดของ วัลลภ สุระภาพลธร (2542, หน้า 92-93) วนิดา ชูวงศ์ (2546, หน้า 23) สุจิตรา ธนาคันท์ (2551, หน้า 57) Shea (2001, p. 3) กมลวรรณ งามเดชะ (2550, หน้า 130-133) เป็นภารกิจหลักของพีเลี่ยนคือ เป็นผู้สอน อบรม ให้ความช่วยเหลือ ชี้แนะในศาสตร์ต่าง ๆ สร้างคนให้มีความคิดริเริ่ม มีความเชื่อมั่นในตัวเอง และสามารถทำงานได้ด้วยตัวเองอย่างเป็นอิสระ จนประสบความสำเร็จ สำหรับวิธีการดำเนินการนั้นไม่มีสูตรตายตัว ขึ้นกับแต่ละบุคคล แต่หลักการพื้นฐานก็คือ 1) Mentoring technique เป็นวิธีการช่วยเหลืออย่างหนึ่งอยู่ในลักษณะของการป้องกันและแก้ไขปัญหา 2) Mentor หรือ พีเลี่ยน เป็นผู้ที่ยกย่องให้คำแนะนำ ปรึกษา ช่วยเหลือ ปกป้องคุ้มครองสนับสนุน ให้กำลังใจ กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ให้ความรู้และทักษะต่าง ๆ 3) Mentee นื่อง เป็นผู้ที่ได้รับการช่วยเหลือ ดูแลจากพีเลี่ยน

องค์ประกอบการพัฒนากระบวนการ	องค์ประกอบของระบบ	องค์ประกอบของการนิเทศแบบพีเลี่ยน
1. การวิเคราะห์ระบบ (System Analysis) 2. ออกแบบระบบ (System Design) 3. การพัฒนาระบบ (System Development)	1.ป้อนเข้า (Input) 2.กระบวนการ (process) 3.ผลผลิต (output) 4.การควบคุมการดำเนินงาน (Control) 5.ข้อมูลป้อนกลับ (feedback)	1. การสร้างความสัมพันธ์เชิงบวก 2. การช่วยเหลือให้คำแนะนำและปรึกษา 3. การรับฟังและสนับสนุน 4. กระบวนการพัฒนาบุคคลองค์กร
องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษา	กระบวนการนิเทศในสถานศึกษา	กิจกรรมการนิเทศภายใน
1. ด้านบุคลากร 2. ด้านหลักการนิเทศ 3. ด้านทักษะการนิเทศ 4. ด้านวิธีการดำเนินการนิเทศ 5. ด้านเครื่องมือในการนิเทศ 6. ด้านการประเมินผลการนิเทศ	1. การประเมินสภาพการทำงาน 2.การจัดลำดับความสำคัญของงาน 3. การออกแบบวิธีการทำงาน 4. การจัดสรรทรัพยากร 5. การประสานงาน 6. การอำนวยความสะดวก	1.การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน 2.การสังเกตการสอนในชั้นเรียน
		เทคนิคการนิเทศในสถานศึกษา -เทคนิคเสนอแนะ

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีของระบบการนิเทศแบบพีเลี่ยนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดของการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงานแบบตรวจสอบรายการ (check List)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของ Likert 5 ระดับ ได้แก่ เหมาะสมที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ การสร้างแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 3.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่า
- 3.2 ร่างแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัด
- 3.3 นำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจและให้คำแนะนำ

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและประเมินความเหมาะสมซึ่งแบบประเมินมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด

3.5 จัดพิมพ์แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดเพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองโดยประสานความร่วมมือไปยังโรงเรียนที่ผู้ทรงคุณวุฒิส่งกักอยู่

5. การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

- 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบประเมินความเหมาะสมแต่ละฉบับ
- 2) ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102)

ค่าเฉลี่ย	ระดับความเหมาะสม
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 85 คน และครูผู้สอน จำนวน 2,098 คน รวม 2,183 คน จากจำนวนโรงเรียน 85 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 43 คน และครูผู้สอน จำนวน 322 คน รวม 365 คน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยการเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie & Morgan และใช้เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling technique)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบประเมิน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาประสบการณ์ทำงานแบบตรวจสอบรายการ (check List)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Type) 5 ระดับ เพื่อสอบถามการดำเนินการนิเทศ ได้แก่ เสมอ ๆ บ่อยครั้ง บางครั้ง นาน ๆ ครั้ง และไม่เคยเลย

3. การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

3.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3.2 ร่างแบบสอบถามโดยใช้ประเด็นขององค์ประกอบและตัวชี้วัดที่ได้จากผลการศึกษาในระยะที่ 1 มาเป็นกรอบการสร้าง

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.62-0.98 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 และสภาพที่พึงประสงค์ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ 0.11-0.97 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุกโรงเรียน โดยประสานความร่วมมือไปยังโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

5. การจัดการและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดการข้อมูล

5.1.1 ตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา

5.1.2 ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102)

คำตอบ	คะแนนที่ได้
เสมอ ๆ	5
บ่อยครั้ง	4
บางครั้ง	3
นาน ๆ ครั้ง	2
ไม่เคยเลย	1

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

5.2.1 ป้อนคะแนนเข้าโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 และแปลความค่าเฉลี่ยโดยมีเกณฑ์ต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 102)

ค่าเฉลี่ย	มีการดำเนินงาน / มีความต้องการที่อยากจะให้เป็น
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

5.2.2 วิเคราะห์ร้อยละของการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

ระยะที่ 3 เพื่อพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งให้คำแนะนำเสนอแนะเพื่อความสำเร็จของระบบและทำหน้าที่ประเมินระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา ครั้งนี้เป็นแบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ได้แก่ เหมาะสม ไม่น่าสนใจ ไม่เหมาะสม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิเขียนข้อเสนอแนะ และประเด็นการปรับปรุงระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 ศึกษาหลักการ และวิธีการสร้างแบบประเมิน

3.2 ร่างแบบประเมินระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา

3.3 นำแบบประเมินระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แนะนำ แล้วปรับแก้ไขตามคำแนะนำ

3.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเดินทางไปพบผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนและขอรับคืนด้วยตนเอง

5. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การจัดกระทำข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลโดยตรวจให้คะแนนการประเมินระบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

ระดับความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ คะแนนที่ได้

เหมาะสม เป็นไปได้ +1

ไม่น่าสนใจ 0

ไม่เหมาะสม/เป็นไปไม่ได้ -1

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่า IOC (เกณฑ์ความเหมาะสมมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป)

สรุปผลการวิจัย

1. องค์ประกอบของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 มีองค์ประกอบจำนวน 4 ดาน

2. ผลการศึกษาลักษณะปัจจุบันของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายดาน พบว่า ดานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ดานการนิเทศแบบพี่เลี้ยง รองลงมาคือ ดานการนิเทศการศึกษา ดานระบบและดานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ดานการพัฒนาระบบ ผลการศึกษาลักษณะที่พึงประสงค์ของการพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายดานพบว่า ดานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ดานการพัฒนาระบบ รองลงมาคือ ดานการนิเทศแบบพี่เลี้ยง ดานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ดานระบบและดานการนิเทศการศึกษาซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

3. ผลการพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 33 พบว่า โดยรวมมีความสอดคล้องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายดาน พบว่า ทุกดานมีความสอดคล้องความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปราย ดังนี้

1. การสังเคราะห์องค์ประกอบของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

องค์ประกอบของการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาระบบ 2) ด้านระบบ 3) ด้านการนิเทศแบบพี่เลี้ยง 4) ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งองค์ประกอบของระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษาทั้ง 4 ด้านนี้ นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมการสอนของครูให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยผู้เรียนสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายสูงสุดของการเรียน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, หน้า 20) กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศการสอนเป็นการมุ่งปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน ดังนี้ เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู การนิเทศการสอนให้ข้อมูลแก่ครูในด้านการสอน เพื่อครูจะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตน การนิเทศการสอน ช่วยให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถในด้านการสอน การนิเทศการสอนช่วยส่งเสริม และพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู เพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เพื่อปรับปรุงคุณภาพของการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อคุณภาพของนักเรียน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพงานวิชาการในโรงเรียนเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจ แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน

2. การศึกษาสภาพปัจจุบันการพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการนิเทศแบบพี่เลี้ยง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาระบบ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ครูผู้สอนไม่มีบทบาทในการเป็นผู้นิเทศและมีส่วนร่วมในการนิเทศกันน้อยมาก โดยส่วนใหญ่ได้ดำเนินการพัฒนาการนิเทศโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือการประชุมเชิงปฏิบัติการ และการบรรยายโดยวิทยากรการฝึกปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนิรุทธิ์ วัฒนสิทธิ์ (2548, หน้า 99 - 101) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนพบว่า ก่อนการพัฒนาศูนย์กลางไม่เข้าใจระบบการนิเทศใช้ระบบการนิเทศไม่ถูกต้อง การนิเทศไม่มีความต่อเนื่องหลังจากการพัฒนาระบบการนิเทศภายในบุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาระบบการนิเทศภายในทำให้การนิเทศมีความต่อเนื่องส่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ โยธี เชิญขวัญชัย (2548, หน้า 86 - 88) ได้วิจัยการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนแท่นทัพฟ้า อำเภอรอบหาดทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 พบว่า เดิมครูขาดความรู้ความเข้าใจในระบบการนิเทศภายใน ไม่มีความเข้าใจในการให้คำแนะนำ สังเกตการสอน การตรวจแผนการสอน และการให้คำปรึกษาเมื่อเสร็จสิ้นการพัฒนาระบบการนิเทศภายใน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจิราวัตร สุขเกษม (2546, หน้า 116 - 119) ได้วิจัยการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนมิตรภาพ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดมหาสารคาม” ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนาระบบการนิเทศภายในในครั้งนี้เป็นการช่วยกระตุ้นให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าปรับปรุงวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และกระตุ้นให้เกิดเครือข่ายการทำงานด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ นอกจากนั้นยังทำให้ผู้รับการนิเทศได้แนวทางในการปรับปรุงวิธีการเตรียมสื่อการสอนที่ดีขึ้น และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้นกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการช่วยให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศได้ปรับปรุงวิธีสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายการพัฒนางานให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

การศึกษาสภาพที่พึงประสงค์การพัฒนาระบบการนิเทศแบบพี่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาระบบ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านระบบและด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีความต้องการพัฒนาด้านการพัฒนาระบบมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารและครูยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวางแผนการดำเนินพัฒนาระบบ ปรับปรุงระบบที่มีอยู่แล้วให้มีระเบียบที่ดีขึ้นอีกทั้งยังไม่มีวิธีการหรือขั้นตอนในการออกแบบการพัฒนาระบบที่ชัดเจน ซึ่งคณิต สารศรี (2548, หน้า 24) หารายละเอียดของวงจรในการพัฒนาทั้ง 5 ขั้นตอนดังนี้

1) การศึกษาระบบ (System Investigation) 2.) การวิเคราะห์ระบบ (Systems Analysis) 3) การออกแบบระบบ (System Design) 4.) การใช้ระบบ (Systems Implementation) 5.) การดูแลรักษาและการตรวจสอบระบบ (Systems Maintenance and Review) สอดคล้องกับผลการวิจัยของเกรียงศักดิ์ คำภักดี (2551 : 99-101) พบว่าการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนทำให้เกิดระบบใหม่ซึ่งเป็นระบบที่มีขั้นตอนและกระบวนการในการดำเนินการหรือปฏิบัติการนิเทศครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน คณะผู้นิเทศภายในมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีเกี่ยวกับการนิเทศ

ภายใน สามารถนำความรู้ที่ได้มาสู่การปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญเทียม เพ็ชรสูงเนิน (2547, หน้า 104 - 107) พบว่าผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการนิเทศภายในโรงเรียนทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าเขียนแผนการสอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดำเนินการระบบการนิเทศภายในมาใช้ทำให้ผู้บริหารและครูเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนการสอน ทำให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การนิเทศภายในโรงเรียนจึงเป็นแนวทางส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาการสอนของตนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของจันทร์เพ็ญ ศรีกันหา (2550, หน้า 119-121) พบว่าสภาพก่อนการพัฒนากระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการตามกระบวนการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่องและจริงจึงปฏิบัติข้ามขั้นตอนดำเนินการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือการประชุมปฏิบัติการและการนิเทศมีกิจกรรมคือการบรรยายโดยวิทยากรการฝึกปฏิบัติและการนิเทศกำกับติดตามภายใต้กรอบการพัฒนากระบวนการ ประเมินผลและรายงานผลการนิเทศภายใน ปรากฏว่าครูผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจในระบบการนิเทศภายในมีทักษะความสามารถในการปฏิบัติงานการนิเทศภายในได้ถูกต้องตามกรอบกระบวนการพัฒนากระบวนการและกระบวนการนิเทศภายในและสามารถนำมาจัดระบบงานนิเทศภายในของโรงเรียนได้

3. ผลการประเมินการพัฒนากระบวนการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 พบว่ามีความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ทรงคุณวุฒิที่ประเมินความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของระบบการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีวุฒิการศึกษาสาขาวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ที่ดูแลด้านการส่งเสริมงานการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับระบบการนิเทศแบบที่เลี้ยงเป็นอย่างดี และเมื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณากระบวนการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น พบว่าผู้วิจัยมีการนำเอาข้อมูลจากผลการศึกษาในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 ผสมกับผลการศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดีเยี่ยม (Best Practices) มาเป็นข้อมูลในการสร้างระบบการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ดังนั้นระบบการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีความสอดคล้อง ความเหมาะสมและความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นราวุฒิ สุทธิปัญญา (2551, หน้า 98-99) พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ครูมีความรู้ความเข้าใจมากขึ้นเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนตามกรอบการศึกษาทั้ง 5 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการการวางแผนและกำหนดทางเลือกการสร้างเครื่องมือและพัฒนาวิธีการการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนและการประเมินผลและรายงานผลส่วนการนิเทศครูทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน สอดคล้องกับผลการวิจัยของปวีณา หมตราศรี (2547, หน้า 26) ได้ศึกษาผลของการนิเทศแบบเพื่อนให้คำปรึกษาเพื่อนที่มีต่อความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอนุบาลเอกชนประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นครูอนุบาลโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีเขต 3 จำนวน 32 คนแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 16 คนและกลุ่มควบคุม 16 คนการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทำการสังเกตพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนของครูกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนการทดลองจากนั้นจึงได้ทำการทดลองการนิเทศแบบเพื่อนให้คำปรึกษาเพื่อนกับกลุ่มทดลองและการนิเทศตามปกติกับกลุ่มควบคุมโดยดำเนินการทดลองเป็นเวลา 12 สัปดาห์ผลการวิจัยพบว่าคะแนนความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มทดลองสูงกว่าคะแนนของกลุ่มควบคุมที่ได้รับการนิเทศตามปกติความพึงพอใจของครูที่มีต่อการนิเทศแบบเพื่อนให้คำปรึกษาเพื่อนในภาพรวมครูส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ควรส่งเสริมการนำการพัฒนากระบวนการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ไปใช้ในสถานศึกษาโดยการจัดอบรมหรือสัมมนา และมีการติดตามผลการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของงานได้จริง

2. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการนำการพัฒนากระบวนการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษา ไปให้กับครูผู้สอนได้ทดลองใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลการนำระบบการนิเทศแบบที่เลี้ยงในสถานศึกษาไปใช้

เอกสารอ้างอิง

- เกรียงศักดิ์ คำภักดี. (2551). การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนชุมชนเชิงใหม่พัฒนา อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณิต สารศรี. (2548). การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านนิคมสายโท 12 เหนือ อำเภอบ้านกรวด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิราวัตร สุขเกษม. (2546). การพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนมิตรภาพ สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอแกดำ จังหวัดมหาสารคาม. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จันทร์เพ็ญ ศรีกันหา. (2550). การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านวังตาท้าว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ขารี มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: บุรพาสาน.
- นราวุฒิ สุทธิปัญญา. (2551). การพัฒนาระบบการนิเทศภายในโรงเรียนบ้านธาตุประทุบ อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญเทียม เพ็ชรสูงเนิน. (2547). การพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่มสระโหนดาด อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). จิตวิทยาอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- ปวีณา หมดราศี. (2547). ผลการนิเทศแบบเพื่อให้คำปรึกษาเพื่อนที่มีต่อความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญของครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- โยธี เชิญขวัญชัย. (2548). การพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนบ้านแท่นทัพไทย อำเภอละหานทราย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัชร เล่าเรียนดี. (2548). เทคนิคและการนิเทศการสอน. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สัจด์ อุทรานันท์. (2530). การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สมานมิตรการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อนิรุทธิ์ วัฒนสิทธิ์. (2548). การพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนบ้านหนองเอี่ยน อำเภอประโคนชัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.